

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל בער אודסר, זצ"ל
בסייד - מטות ומסעי - עלון מספר תרכ"ו

השבת של רבי נחמן מברסלב

איש כי ידור נדר ... (במדבר ל, ג)

על ידי נדר ושבועה זוכין לאדבקה מחשבתא בעלמא דאתי, שזה עיקר בחינת נדר ושבועה, שהם עולין עד בחינת עלמא דאתי; שזה בחינת מה שמתירין נדרים ביום כיפור, שהוא בחינת עולם הבא שאין בו אכילה ושתייה, כידוע, כי זה עיקר בחינת נדר ושבועה, בכדי לאדבקה מחשבתא בעלמא דאתי, היינו לזכות להבין הרמזים הקדושים שיש בכל מחשבה דבור ומעשה שבזה העולם, שהכל רק רמזים להתקרב לעבודתו יתברך, שזה עיקר בחינת רגלי הקדשה המלבשין בזה העולם. וזה אנו רואין ביותר על ידי נדר ושבועה, שעל ידי זה אנו יכולין לעשות תורה ומצוות מכל הדברים שבעולם, אפילו מדברי התר ורשות אנו יכולין על ידי נדר ושבועה לעשות מהם אסור או חיוב כמו משאר הדברים של התורה ומצוות, וכל זה מחמת שבכל הדברים שבעולם יש בהם חיות אלקות ורמזים הקדושים מבחינת עלמא דאתי. וזה בחינת "ובו תדבק ובשמו תשבע", כי בחינת שבועת אמת בכדי לזרוזי נפשה וכיוצא, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, היא בחינת דבקות בהשם יתברך, בחינת לאדבקה מחשבתא בעלמא דאתי. (הלכות חזקת מטלטלין – הלכה ב', אותיות ד' ו' לפי אוצר היראה – נדרים, אות י"ט)

כל דבר אשר יבא באש תעבירו באש ... (במדבר לא, כג)

כי מהאש יצאו והאש תאכלם וכו' (יחזקאל טו), כי מאחר שכבר נבלע האסור, שהוא הטמאה, בכלי, שכל זה נמשך מבחינת הטבע, דהיינו כפירות שמשם נמשכין כל הטמאות וכל האסורים, וכשכבר נבלע האיסור בכלי אין לו טהרה כי אם על ידי האש, שהוא בחינת שורש הטבע (כי האש זהו בחינת תוקף הדין שנמשך מבחינת הטבע. ועל כן נברא האש במוצאי שבת על ידי אדם הראשון שהקיש שני רעפים זה בזה כמאמר רבותינו ז"ל זה רמז על בחינת הטבע, שנתעלם ההשגחה. כי הטבע הוא בחינת "כחי ועצם ידי עשה לי את החיל הזה", שזהו בחינת בריאת האש שהיה על ידי מעשה האדם, ועל כן משם עיקר אחיזת הטבע שהוא תוקף הדין, כי מהאש יצאו וכו', אבל כשעדיין לא נבלע האיסור בכלי רק שיצא מרשות העובדי כוכבים, דהיינו שיצא מדעתו ורשותו, כי עיקר בחינת רשותו של אדם הוא הדעת שהוא קונה כל החפצים תחת רשותו, בבחינת (נדרים מא) דעת קנית מה חסרת וכו', כי עיקר האדם הוא הדעת, ועל כן כשיוצא הכלי מרשות העובדי כוכבים, היינו מרשות דעת העובדי כוכבים, שהוא בחינת הטבע וכו', אזי די לו בטבילה במקוה, שהוא בחינת עלמא דאתי שמשם מקבלין וממשיכין בחינת השגחה, לשבר ולבטל בחינת הטבע, שעל ידי זה יוצאין מן המאמה לטהרה, מרשות העובדי כוכבים לרשות ישראל, שהם למעלה מהטבע וכו'. (הלכות נטילת ידיים שחרית – הלכה ב', אות טו)

אלה מסעי בני ישראל ... (במדבר לז, א)

איתא במדרש שמסעי בני ישראל, דהיינו הנסיעות שבני ישראל נוסעין ממקום למקום, הם מכפרין על: אלה אלהיך ישראל, היינו על פגם עבודה זרה, כי אפילו כשאין עובדין עבודה זרה, יש פגם עבודה זרה כי קלקול האמונה היא גם כן בחינת עבודה זרה וכמו שמובא (בשם הבעל שם טוב) על פסוק (דברים יא): וסרתם ועבדתם אלהים אחרים, שתכף כשסרים מהשם יתברך הוא בחינת עבודה זרה, ועל ידי הנסיעות של ישראל נתכפר. וכל זמן שיש עבודה זרה בעולם, חרון אף בעולם (ספרי - פ' ראה והובא בפירש"י שם). נמצא, כשנתכפר פגם עבודה זרה כנ"ל, נמתק החרון אף, ונמשך רחמנות. ועיקר רחמנות הוא בבחינת (בראשית מג): ואל שדי יתן לכם רחמים – לכם דייקא. היינו שהשם יתברך יתן לנו הרחמנות, שימסר את הרחמנות בידיו, כי אצלו יתברך יכול להיות שגם החולאת הקשה וכל היסורין הם הרחמנות שלו, כי בוודאי כל מה שהשם יתברך עושה להאדם, אפילו יסורין קשים, הכל הוא רק רחמנות, אבל אנו מבקשים, שיתן וימסר בידיו את הרחמנות, כי אין אנו מבינים הרחמנות שלו, וגם אין אנו

יכולין לקבל אותו הרחמנות שלו הנ"ל, רק שהשם יתברך יתן בידיו את הרחמנות, שאנחנו בעצמנו נרחם עלינו, ואצלנו הרחמנות בפשיטות, להתרפא מן החלי וכיוצא בזה. וזהו ישראל – ראשי תבות: אל שדי יתן לכם רחמים, כנ"ל, כי הרחמנות נעשה על ידי מסעי בני ישראל, כנ"ל. (ליקוטי תנינא – סימן ס"ב)

ויכתוב משה את מוצאיהם למסעיהם על פי ה' ... (במדבר לז, ב)
כל הנסיעות והטלטולים של כל השנה יהיו כלם בקדשה גדולה, בא"פ שיהיה תקון לפגם אמונת חכמים, עד שיהיו נכתבין ספרים קדושים על ידם, בבחינת "ויכתוב משה את מוצאיהם למסעיהם על פי ה'"; והעיקר שיהיה כוונתו בכל נסיעותיו וטלטוליו רק בשביל להתוועד עם בני אדם חדשים ולדבר עמם מהתכלית האמתית, ולעסוק עמהם בדברי תורה באהבה ושלוש גדול, בא"פ שיכירו כלם את האמת לאמתו ולשוב אל השם באמת, בבחינת שאמרו רבותינו ז"ל: "והם תכו לרגלך ישא מדברתיך" אלו תלמידי חכמים שמכתתין רגליהם מעיר לעיר ומדוד לדוד לעסוק בדברי תורה, כי רק בשביל זה מסבב השם יתברך את האדם שצריך לפעמים לכתת רגליו לילך ולסע, כמבאר בפנים. (הלכות פקדון – הלכה ה', אות י"ט לפי אוצר היראה – אלו, ראש השנה, אות קפ"ט; עיין גם טלטול, אותיות י"ט כ')

מטות מסעי

שש ערי המקלט .. הארבעים ושתיים עיר ..

(במדבר לה, ו)

ארבעים ושמונה תבות שיש בפרשת "שמע ישראל", שהוא יסוד האמונה, יש כנגדן ארבעים ושמונה ערי הכהנים והלוויים: שש ערי מקלט, כנגד שש תבות שב"שמע ישראל"; "ועליהם ארבעים ושתיים עיר" כנגד ארבעים ושתיים תבות מן "ויהאבת" עד סוף הפרשה כמובא. ואלו הארבעים ושמונה ערים קולטות ומצילות מסטרא דמותא, ועל כן צריך הרוצח בשגגה לנוס לשם, כי אמונה עיקר החיים, והכפירות סטרא דמותא; ועל כן ארבעים ושמונה ערי הלוויים שהם בחינת "שמע", "ויהאבת", שהם עיקר המשכת האמונה, על כן הם קולטות ומגנות מסטרא דמותא ומצילין את הרוצח ממייתה. ואלו הארבעים ושמונה ערים שישבו בהם הכהנים והלוויים, דייקא בזה הראה לנו התורה הקדושה שצריך לנסע לצדיקים ולהנלים אליהם, והעיקר בשביל לזכות לאמונה שהוא עיקר החיים ולהנצל מסטרא דמותא שהם הכפירות. כי עיקר האמונה בשלמות מקבלין רק על ידי צדיקים אמתיים והנלים אליהם, שהם בחינת הכהנים והלוויים; כי כהן הוא בחינת הצדיק והרב האמת, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל על פסוק: "ושפתי כהן וגו'" אם הרב דומה למלאך וכו'; ולויים הם בחינת המתחברים ונלויים אליהם בבחינת "ונלוו אליך וישרתוך". וכו' שנכשל במה שנכשל ורוצה לחוס על חייו ולהציל נפשו ממיתה עולמית, צריך לנוס ולברח ולבוא אל עריהם, ושם דייקא ינצל מכל רע, כמו הרוצח שנכשל במה שנכשל והגביר הסטרא דמותא, על כן אין לו הצלה רק לברח אל ארבעים ושמונה ערי הכהנים והלוויים, ושם ינצל מסטרא דמותא כנ"ל. (הלכות תחומין – הלכה ה', אות כ"ח לפי אוצר היראה - אמונה, אות מ"ח)

(ספר אבי הנחל - חלק ב - מכתב כג)

מלכת
לכבוד חמדת לבי ועטרת ראשי, הנושא את נפשו אל החכמה הנוראה, אל המעשיות והתורות והתפילות של הנחל נובע מקור חכמה, שהבטיח לנו שעל-ידו לא תשתכח התורה מישראל. יברך ה' מציון בשנה טובה ומבורכה בחיים טובים, ארְכִים, בריאים ונעימים. אני כותב לך בבית הכנסת רבי מאיר בעל הנס, אני כותב ועיני זולגות דמעות מתוך רב שמחה שזכינו להתחבר ולהתקשר בהנחל נובע. במקום קדוש זה נכתבו רב המכתבים וישנם כמה עניינים נפלאים שכתבתי שהם טובה גדולה לכלל ישראל.

לעילוי נשמת מרת: בלרה בת דיאמנטא, ת.נ.צ.ב.ה.

תפילה

בשר שם קודשו לעולם ועד. ימלא פי תהלתך כל היום תפארתך. חסדי ה' עולם אשירה לדור דור אודיע אמונתך בפני. רבונו של עולם, רחם עלי ועל כל ישראל, וזכני להאמין בך באמונה שלמה תמיד, ולא יעלה על לבי שום כפירה וספק ובלבול באמונתך הקדושה. ואהיה רגיל תמיד לומר האמונה בפי בפירוש, לדבר בכל עת בפה מלא שאני מאמין בך ה' אלקינו שאתה הוא יחיד קדמון בלי ראשית בלי תכלית, וברצונך בראת עולמך יש מאין המחלט אחר העדר הגמור, ואתה מושל בכל ומנהיג ומשגיח בעולמך כרצונך, ואתה עתיד לחדש את עולמך, ואתה נתת לנו תורתך הקדושה בכתב ובעל-פה על-ידי משה נביאך נאמן ביתך, ועל-ידו בחרת בנו מכל האומות וקדשתנו במצותיך, ונתת לנו נביאים

וצדיקים אמתיים ותנאים ואמוראים וכל חכמי ישראל הקדושים האמתיים שהיו בכל הדורות עד היום הזה. רחם עלינו למען שמך, וחזקנו ואמצנו באמונתך הקדושה תמיד, כי אתה ידעת שכל חיותנו ומגמתנו הוא רק האמונה הקדושה שהיא יסוד כל התורה כולה כמו שכתוב: כל מצוותיך אמונה. וכמו שכתוב, וצדיק באמונתו יחיה. והוא יסוד כל העולמות כמו שנאמר: וכל מעשהו באמונה. ובפרט אנכי הפגום אשר בעוונותי הרבים קלקלתי כמו שקלקלתי, וכל חיותי ותקוותי הוא רק האמונה הקדושה.

רחם רחם מלא רחמים, רחם רחם חושב מחשבות לבל ידח ממך נדח. חוס וחמל עלי וזכני לאמונה חזקה כזאת בכל עת ורגע, עד שאזכה על-ידי האמונה לשוב אליך באמת ובלב שלם. כי אתה יודע גודל כוח אמתת אמונה הקדושה שיש לה כוח להוציא גם אותי מכל המקומות והענינים שירדתי לשם על-ידי מעשי הרעים. רבונו של עולם, הלא אתה תשוב תחינו ועמך ישמחו בך, תן לי עצה שלמה עתה במקומי באפן שאזכה להתחיל לשוב אליך באמת, ולא אשוב עוד לכסלה. זכני להחיות את עצמי על-ידי האמונה הקדושה באמת, באפן שאזכה להתדבק בך בכל עת ולהיות סמוך וקרוב אליך תמיד בכל המקומות והדרגות שבעולם, כי מלא כל הארץ כבודך ובכל מקומות ממשלתך ואתה מחיה את כולם, ואתה ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין ולית אתר פנוי ממך, אל אמונה ואין עוול צדיק וישר הוא.

איום ונורא, תן לי אמונה שלמה, תן לי אמונה חזקה ונכונה באמת, תן לי אמונה כזאת שיהיה לה כוח להחיות אותי בכל עת בכל מה שעובר עלי, באפן שאזכה תמיד להתקרב אליך ולהתדבק בך תמיד בכל [מכל] המקומות שבעולם, עד שאזכה חיש קל מהרה לתשובה שלמה באמת, ולתקן כל מה שקלקלתי, ולא איעול בכסופא קמך ככל אשר שאלתי מאתך בעל הרחמים זה כמה וכמה...

אדדה כל שנתי על מרירת נפשי שאני מקלקל כל-כך ורחוק מקדשת התורה כל-כך ונפילתי למקומות מגנים וסרוחים כל-כך, ואף-על-פי כן נפשי תגיל בה' תשיש בישועתו וחסדו הגדול והנורא אשר נפשנו כציפור נמלטה ממחלוקות והתנגדות על האמת האמתית, הצדיק האמת נחל נובע אשר על-ידו יש תקוה לאחריתנו ובכחו הגדול הוא ממתק כל המרירות ומתקן הכל, ויכולים לדלג ולקפוץ על הכל ולרקוד בשמחה בכל יום, מלאכי צבאות ידדון ידדון. ורבינו ז"ל אמר לפני הסתלקותו הנוראה: "כשאני הולך לפניכם, מה יש לכם לדאג".

חיל וחלחלה ורעדה אחזתני ונדכיתי עד מאד מרב צער

וכאב לבי המר והמרור ביסורים קשים ועצומים, בראותי כי אחרי כל הטובות והנפלאות הנוראות אשר עשה ה' עמנו בגדל חסדו וחמלתו עלינו, חדר לתוך תחומנו רוח סערה וענן גדול שהוא השטן המקטרג שר הטבחים, שחותר ואורב לטבוח ולשחט את האדם משני העולמות חס ושולם, ורוצה להפריד בין הדבקים בהאמת האמתית, בהמנהיג האמת נחל נובע, ולקלקל ולבטל חס ושולם קשר חזק ונצחי כזה שאין כמוהו בעולם, שכולם משתאים ומשתוממים על דבר פלא כזה. ואנחנו צריכים רחמים רבים והתערורות גדול שנוכה להנצל ממנו ולעמד על נפשנו וללחם עם השטן בכל כוחנו להכניעו לשברו ולבטלו ולחדש ולחזק הקשר הברית שבינינו ביתר שאת ויתר עז.

מי יתן עיני מקור דמעה ואבכה תמיד בקול יללה על עוונותינו ופשעינו הרבים שגרמו גודל הצרה המרה הזאת הנוגע לנו ולכל ישראל עד שיתהפכו עוונותינו לזכיות וההתרחקות יהיה תכלית ההתקרבות והחשך יהיה סיבת האור, וה' יהיה בעזרו שנוכה מחדש להתאחז ולהתאחד יחד באהבה בלב שלם בהמנהיג האמת נחל נובע.

עבדך ואוהבך אהבת אמת, המתפלל בעד שלומך וטובתך תמיד בזה ובבא, בברכת שנה טובה ומאשרה.

(כוכבי אור - אנשי מוהר"ן, יז-יט)

סיפור

... ר' שמעון ז"ל [הוא השמש של רבינו ז"ל] היה איש עוסק במשא ומתן, ואף על פי כן הרבה מאד בתוך זה לעסק בעבודתו יתברך. וגם הוא הרבה מאד בהתבודדות ושיחה בינו לבין קונו על פני השדה, לפעמים ביום ולפעמים בלילה. ופעם אחת נתיישב וקבע דירתו באיזה קרעטשמי [פונדק] שהיתה סמוכה לעיר כדי שיהיה לו בנקל לילך בכל עת להיער להתבודד ולפרש שם שיחתו. וגם בבואו לארץ ישראל בחר לו שם איזה מקום בקצה העיר הסמוך לשדה, במקום שאין בני אדם מצויים כל כך, ושם הרבה לעסק בעבודתו יתברך, ובפרט בתפילה והתבודדות יומם ולילה עד עת פטירתו ז"ל.

גם היה עוסק לחדש בתורה. ופעם אחת נסע ביחד עם מוהר"ן ז"ל וראה אז אצלו הכתבים שלו, והיטיבו מאד בעיני מוהר"ן ז"ל ולקחם בידו, ולא רצה עוד להחזירם לו כדי להעתיקם ולהדפיס. ועשה עצמו ר' שמעון כמחריש ולא ענהו דבר רק המתין עד באם לבית מלון. ואז הביט בכל פעם בעיניו פקחא עד שהסיח דעתו מהם מוהר"ן ז"ל, וחטף אותם פתאם מאתו וזרקם לתוך התנור ונשרפו.

ר' דב מטשערין ז"ל [מתלמידיו של רבינו ז"ל] גם הוא היה איש עוסק במשא ומתן כל ימיו. ואדמו"ר ז"ל פקד עליו להפריש חמש מכל אשר ירוויח ולחלקם לעניים וכן עשה וקיים כל ימיו. וקדם פטירתו ענה ואמר מיט מיין חמש האב איך קיין מורא ניט אפילו פאר דעם בית דין של מעלה סע וועט מיר נאך ארויס קומען [עם החמש שלי אינני רוא אפילו מהבית דין של מעלה זה עוד יצא (יעזר) לן]. והוא נתקרב לאדמו"ר ז"ל עוד שנים רבות קדם מוהר"ן ז"ל, ועל ידו נתקרב גם רבי יודיל ורבי שמואל איזיק ז"ל מדאשיב.

(לקוטי עצות - אמת ואמונה, סימנים מה-מז)

עצות

האמונה תולה בפה של האדם, שצריכין לדבר האמונה בפה, כמו שכתוב: "אודיע אמונתך בפני". ועל-כן כשאדם נופל מאמונה, חס ושולם, עצה לזה, שידבר האמונה בפיו, שיאמר בפה מלא שהוא מאמין וכו'; כי זה בעצמו שמדבר בפיו דבורי אמונה, זה בעצמו היא בחינת אמונה. גם על-ידי-זה זוכה לבוא לאמונה שלמה, כי האמונה תולה בפה של האדם כנייל.

וכן להפך, חס ושולם, צריך לזהר מאד שלא להוציא מפיו איזה דבר של כפירה ואפיקורסות, חס ושולם, אפילו בדרך ליצנות, דהיינו שבלבו הוא מאמין, רק שאומר דבור זה של כפירה בשם אחר ומתלוצץ ממנו גם זה איסור גדול, כי מויק לאמונה, כי על השם יתברך ברוך הוא אסור לומר דברי הלצות אפילו בדרך שחוק.

וצריך לזהר מאד שלא להביט כלל בספרים המדברים מחקירות, כי הם מזיקים ופוגמים מאד את האמונה הקדושה, וכבר מבאר זה בכמה מקומות, אך צריך לכפול כמה פעמים אזהרה זו, לבל יאבד עולמו כרגע, חס ושולם.

תרומות להוצאת העלון: בכל סניפי הדואר 89-2255-7

אחינו בית ישראל

ונהר יוצא מעדן: זה בחינת צדיק יסוד עולם

(לקוטי מוהר"ן ב, ס"ז)

ונהר יוצא מעדן: הוא בחינת שיר פשוט, כפול, משולש, מרובע, שהוא בחינת השיר שלעתיד

(לקוטי מוהר"ן ב, ח')

י, ייק, יק"ו, יקו"ק: הוא בחינת שיר פשוט, כפול וכו', כמובא בתיקונים (תיקון כ"א), שהוא עולה כולו ע"ב

ובתוך זה השם של הצדיק האמת, מלוּבש ומשותף שמו יתברך

(לקוטי מוהר"ן ב, ס"ז)

נ נח נחמ נחמן נחמן בגמטריה קטנה עם הכולל, עולה ע"ב

מכל המאמרות הקדושות האלו, מובן בבירור שהנהר היוצא מעדן, הוא הצדיק יסוד עולם שהוא רבינו נחמן זיע"א, הוא בעצמו השיר פשוט, כפול, משולש, מרובע שיתער לעתיד, כמובא בתיקונים וזהו

סגולה נפלאה להגיד ולשיר

נ נח נחמ נחמן מאומן

לזכות לכל הישועות

